

Одбулууннаабы оџо сайдар киинэ «Күнчээн» уһуйаан

«АРААС ОМУК БҮЛҮҮДЭЛЭРЭ»

улахан бөлөх оџолоругар аналлаах оонньуу-дьарык

Иитээччи: Карпова Нюргуяна Семеновна

2020 СЫЛ

Сыала: араас омуктар бүлүүдэлэрин араара үөрэнэллэрин ситиһии, ас астыырга интэриэһи үөскэтии кондитер идэтин билиһиннэрии, фрукталар, сир астар туһунан билиилэрин хантатыы

Үөрэтэр сорук: рецебы туһанан, хамаанданан биир сүбэнэн улэлиллэрин ситиһии, ас астыырга үөрэтии

Сайыннарар сорук: оҕо толкуйдуур дьоһурун сайыннарыы

Иитэр сорук: бэйэ-бэйэҕэ истин эйэлээх буолууну иитии, ыалдытымсах буолуу сизэригэр уһуйуу

Саҥа тыллар: дегустатор, суши, удон

Сааһынан бөлөх: улахан бөлөх, 5-6 саастаах оҕолор

Иитэр-үөрэтэр дьайымал көрүнгэ: оонньуу-дьарык

Хайысхата: билии-көрүү

Эйгэлэр алтыһыылара: билии-көрүү, тыл сайдыыта, сэрэхтээх буолуу, улэ, бэйэ-бэйэҕэ сыһыан, кэрэ эйгэтэ

Туттуллар ньымалар: билиһиннэрии, иһитиннэрии, көрдөрүү, истии, быһаарыы, толкуйдатыы, бодоруһуу, сэлэргэһии

Туттуллар матырыйаала: интерактивнай дуоска, ноутбук, остуоллар, халааттар, колпактар, иһиттэр, быһахтар, дуоскалар, кытыйалар

Туттуллубут литература: «Тосхол» бырагыраама, «Кыра хаһаайка», «Астыы үөрэнэбит» аан дойду норуоттарынын бүлүүдэлэрэ, М.Сивцева, «Учимся готовить» М., Робинс, «Кыыс Куо» сурунаал

САНПиН ирдэбилэ:

Экран проектор тэйиччитэ: 3м

Экран кэтитэ: 0,9м

Экран үрдүгэ: 1.2м

Экранна үлэ: 7 мүнүүтэ

Дьайымал хаамыгыта:

Дьайымал туБумэхтэрэ	Соруктара	Иитээччи дьайымала	Оҕо дьайымала	Туттуллар ньымалар	Түмүк
1. КИИРИИ ЧААҮА					
Дьарыкка киллэри	Оҕо билиэн-көрүөн баҕатын уһугуннары	Оҕолору бэйэҕэ тардыы, ситуация нөҕүө интэриэһи үөскэтии - Үтүө күнүнэн, оҕолоор! Балдыттар кэллэллэригэр тугу гыныахтаахпытый? (<i>Болор эппиэттэрэ</i>) Балдыттар кэллэллэригэр ас астыахтаахпыт. Эһиги көмөлөһүөххүтүн баҕарабыт дуо?	Иитээччини кытта эйбэстик дорооболоһуу, кини дьайытыгар интэриэс ууран, билиэн-көрүөн багаларын этии	Бодоруһуу, сэлэргэһии	Интэриэһи үөскэтии
2. СҮРҮН ЧААҕА					
Аан дойду норуоттарын бүлүүдэлэрин билиилэрин чинэтии	Араас омук аһын араара үөрэһии	Слайдаҕа «Омук бүлүүдэлэрэ» оонньуу. Омук былаахтарын көрдөрөр. Ханнык дойду былааҕай? Россияҕа ханнык омук элбэҕий? Бу омуктар тус-туһунан бүлүүдэлээхтэр. Саха, нуучча, Япония астарын бу үс эрээккэ сөпкө араарарга, оонньуубут.	Оҕо этиллибит сорудаҕы толоруута, омук астарын ааттарын интэриэһиргээн истии, боппуруостарга эппиэттээһин	Ыйытыктар Слайд көрүү Истии Толкуйдатыы Быһаары	Толору сөптөөх эппиэти биэри
Сагананы үөрэтэргэ эрдэ тугу	Тыл саппааһын байытыы, оҕо	- Ас амтанын учугэйдик быһааран, амсайан билэр дьону <i>дегустатор</i> диэн	Астары амсайан, туох буоларын таайаллар.	Сорудаҕы толоруу	Оонньууга актыыбынай

<p>уерэппитгэрин, билэллэрин чопчулааһын (актуализация)</p>	<p>болѳомтолоох буолуутун ситиһии</p>	<p>ааттыыллар. - Билигин эһиги бары дегустатордар буолабыт. Оонньуубут быраабылата: хараххытын симпиккит кэннэ, ыстакаанга баар астан амсайаххыт. Ону таайахтааххыт уонна ол таайбыт аскытын илиискэ уруһуйдуоххут. Бу састаабынан араас элбэх бүлүүдэлэри оноруохха сөп. - Тугу астыахха сөбүй?</p>	<p>Оѳо сорудаѳы толоруута, быраабыланы тутуһуу</p>		<p>ДЫК КЫТТЫ</p>
<p>Сананы ылыныы, билиилэрин хангаты</p>	<p>Толкуйдуур дьоѳуру сайыннары</p>	<p>Слайдаѳа рецебы туһанан, тугу астыахха сөбүн оѳо кэпсиирин иһитиннэри. -Оѳолоор, эһиги ас астыаххытын баѳардыгыт дуо?</p>	<p>Оѳо кэпсиирин сэнээрэн истии</p>	<p>Слайд көрүү Иһитиннэри</p>	<p>Сананы билэн, астыныы</p>
<p>Оѳо билиэн-көрүөн баѳарар дьѳурун сайыннары</p>	<p>Оруолга киллэри, сэрэхтээх буолууттан быраабылалары хатылааһын</p>	<p>- Бары шеф повардар буолабыт уонна кухняѳа барыаххайын! <i>Ас астыахпыт иннинэ ханнык быраабылалары тутуһуохтаахпытый?</i> -Илибитин суунабыт; -Баттахпыт ыһыллаѳас буоллаѳына, хомунабыт; -Колпак, фартук кэтэбит. <i>Сэрэхтээх буолуу быраабылаларын</i></p>	<p>Оруолга оонньооһун киирэн,</p>	<p>Болѳомтолоох тук истии Хатылааһын</p>	<p>Дуоһу йууну ылыы</p>

		<p><i>хатылааһын</i></p> <p>-Оҕолоор, ханнык сэрэхтээх предметынан туһанабытый? (Быһах)</p> <p>Быһабынан туттуу быраабылаларын билэбит дуу?</p>			
Практической улэ	<p>Оҕо билиитин-көрүүт үн ханаты, бородуукталары арааралларын чинэтии.</p>	<p><i>Бүлүүдэ оноруу</i></p> <p>-Хамаандаҕа араһан, бииргэ сүбэлэһэн, эйэлээхтик үлэлиигит. Ханнык баҕар бүлүүдэ бэйэтэ туспа рецептаах буолар. Бүгүн эһиги амсайан көрбүт астаргытынан бүлүүдэ оноруоххут. Ис дууһаттан астаммыт ас инэмтэлээх, туһалаах буолар.</p> <p>«Ачыктаабыты – аһатар, тонмуту – ириэрэр» диэн өс хоһооно этэринии, саха киһитэ өбүгэ саҕаттан ыалдытымсабынан биллэр. Биһиги ыалдыттарбытыгар анаан бүлүүдэлэрбитин астыаһпыт. Хамаандалар астаабыт бүлүүдэлэрэ тус-туһунан буолла. Ханнык аһы астаабыккытын, ол дойду быһаабын аттыгар ильдэн ууруоххут.</p> <p><i>Бүлүүдэни киэргэтии</i></p>	<p>Оҕолор үлэлэрэ</p> <p>Хамаанданан үлэлээһин</p>	<p>Толкуйдатыы</p> <p>Сүбэлэһии</p> <p>Быһаарсыы</p>	<p>Бэйэ астаабыт аһыттан дуоһуйууну ылыы, улэ түмүгүттэн үөрүү</p> <p>Ыалдыттар ы күндүлээһин</p>

		-Биьиги онорон таһаарбыт бүлүүдэбитин кырасыабай буоллун диэн кизэргэтиэхпитин сөп.			
3. ТҮМҮКТҮҮР ЧААҺА					
Санааны этии	Оҕо санга ылбыт билиитин, сатабылын түмэн ырытыы	<i>Рефлексия</i> -Оҕолоор, бүгүн тугу гыммыккытын сөбүлээтигитий? Биһиги ханнык омуктар бүлүүдэлэрин астаатыбытый? Араас бүлүүдэри астыырга үөрэнэн, чугас дьоннутун күндүлүөххүтүн сөп. Оҕолоор, биһиги бүлүүдэбитин кимнээххэ анаан астаабыппытый? Астаабыт бүлүүдэбитинэн ыалдыттарбытын күндүлүөбун. Көрсүөххэ диэри, оҕолоор!	Сорудаҕы толорон, үлэ түмүгүн ырытыы	Хоруйдааһын Хайҕааһын	Санааларын этии. Оҕо бэйэтигэр сөптөөх сыанабыл биэриитэ, дъайымалтан астыныы